

"İhracatı kura, iç piyasayı Uzakdoğu'ya bırakmayalım"

Ayakkabı sektörü, kurun baskılanması, artan maliyetler ve Çin'in piyasaya dönmesi gibi nedenlerle kan kaybediyor. İDMİB Başkanı Güven Karaca, "İhracatı kura, iç piyasayı Çin ve Uzakdoğu'ya teslim etmeyelim" çağrısında bulundu.

YENER KARADENİZ / İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 22. Grup Ayakkabı ve Yan Sanayi Sektör Komitesi'nin düzenlediği, "Ayakkabı ve Yan Sanayi Sektör Toplantısı Ekonomik Görünüm ve Sektöre Yansımaları" konulu genişletilmiş sektör toplantısı, Sektör Komitesi Başkanı Cem Kubilay Kaban öncülüğünde İSO Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi.

22. Grup Ayakkabı ve Yan Sanayi Sektör Komitesi Üyesi olan ve aynı zamanda Türkiye Ayakkabı Sektörü Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (TASEV) Başkanlığı görevini yürüten Hüseyin Çetin, etkinliğin açılışında yaptığı konuşmada, sektörün 2014 yılında getirilen ilave gümrük vergilerinin etkisi ile gerek iç pazar gerekse ihracatta önemli atılımlar yaptığını ve yüzde 30 büyümeye sağlandığını hatırlattı.

Salgın ile birlikte artan navlun ve yakından tedarikin öne çıkması ile birlikte Türkiye'ye ciddi bir talep oluştuğundan kaydeden Çetin, "Bu dönemde üretilen malları iç piyasaya ve ihracata yetiştiremez hale geldik. Hammadde sıkıntısı başladı. 2022'nin son çeyreğinde ise Çin pazarının açılmasıyla AB'deki alımların bu bölgelere kaydığını gördük. Bunun da en önemli sebebi Türkiye'de artan maliyetler. Bu dönemde, yan sanayiden hammaddecieye kadar hepimiz elimizi taşın altına koyup, kar marjlarımızdan feragat edeceğiz ve müşterilerimizi elimizde tutacağız. Ama şu bir gerçek ki; 2023 ayakkabı sektörü için zor bir yıl olacak. Çünkü gelen veriler yaz siparişlerinin de Uzakdoğu'ya kaydığını gösteriyor. Bu durum ihracata ciddi şekilde zarar verecek" dedi.

"Biz satmadık, dünya aldı"

İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) Başkanı Güven Karaca ise, sektörel gelişmeler ile ilgili yaptığı konuşmada deri ve deri mamulleri sektörünün geçen yıl yüzde 18,8 artış ve 2 milyar 57 milyon dolar ihracat ile kapattığını anlattı. Bir önceki yıl ise söz konusu alanda yüzde 30'luk bir artış yaşandığını hatırlatan Karaca, "Ayakkabı sektörü ihracatı ise 1 milyar 218 milyon dolara ulaştı. Bu da yüzde 21'lik artışa tekabül ediyor. Artış oranı sanayiye yüzde 32'ye ulaşarak, 320 milyon dolar seviyesi-

Ayakkabı ve Yan Sanayi Sektör Komitesi'nin düzenlediği "Ekonomik Görünüm ve Sektöre Yansımaları" konulu genişletilmiş toplantı, İSO Meclis Üyesi Hüseyin Çetin'in (soldan 4.) ev sahipliğinde, Cem Kubilay Kaban başkanlığında yapıldı. Panelde İDMİB Başkanı Güven Karaca (soldan 3.) ayakkabı ihracatçıların görüşlerini aktardı. Dr. Can Fuat Gürleşel ve gazeteminiz üst yöneticisi Hakan Gülüdağ'ın (sağdan 3.) konuşmacı olarak yer aldığı toplantıya çok sayıda sanayici katıldı.

"Ekonomiyi 1 trilyon TL kaynak girişi olacak"

Ekonomist Dr. Can Fuat Gürleşel, etkinliğe "2023 Yılında Türkiye ve Dünyada Genel Ekonomik Görünüm" konulu sunum yaptı. Gürleşel, son iki çeyrekte Türkiye'ye yönelik siparişlerin azalması sebebiyle ihracat artışı temposunda yavaşlama kaydedildiğini söyledi. 2023 yılında da büyük merkez bankalarının faiz artırma

politikalarına devam edeceğini öngördüğünü belirten Gürleşel, küresel anlamda ikinci ve üçüncü çeyrekte enflasyonda kalıcı bir düşüş beklediğini, bunun da ayakkabı sektöründe satışları pozitif etkileyeceğini aktardı. 2023 yılı Türkiye ekonomisini de seçim öncesi ve sonrası olarak ikiye ayırmak gerektiğini belirten Gürleşel, ücret artışlarının ve

kredi politikalarının iç pazarda bir miktar iyileşme ortaya koyabileceğini değindi. Kredi paketleri ve EYT düzenlemesi gibi gelişmelerle ekonomiyi 1 trilyon TL'ye yakın kaynak girişi olabileceğini belirten Gürleşel, bunun da talep tarafını hareketlendireceğini ve yıl genelinde yüzde 4-5 gibi bir büyümeyi sağlayacağını anlattı.

Hakan Gülüdağ: Asgari ücrete ara zam gelebilir

EKONOMİ Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Gülüdağ da, "Çalışma Hayatına İlişkin Son Düzenlemelerin (EYT, Asgari Ücret) İmalat Sanayisine Yansımaları" konulu konuşmasında, dünya ticaretinin 32 trilyon dolar ile kapandığını, ayakkabı sektörü ticaretinin ise 145 milyar dolardan, 175 milyar dolara yükseldiğini belirtti. Ayakkabı sektöründe ihracat artışının dünya ticareti ile paralel

gerçekleştiğine dikkat çeken Gülüdağ, bu yıl ise hem sektörü hem de dünya ticaretini zor bir yılın beklediğini dile getirdi. Dünya ekonomisinin genel anlamda bir yavaşlama eğilimi içinde olduğuna değinen Gülüdağ, ABD ve Avrupa Merkez Bankaları'nın yüksek faiz politikalarına karşı, yavaş yavaş birtakım esler yükseldiğine dikkat çekti. Gülüdağ, bu politikaların bir süre daha süreceğini belirtti. Hakan

Gülüdağ, 2023 yılının seçim yılı olması sebebiyle, asgari ücrete yapılan zammın ek olarak bir ara zam daha yapılabileceğine dikkat çekti. Hayata geçirecek EYT düzenlemesi ile ilgili açıklanan KGF paketinde de değinen Gülüdağ, kredi paketinin bir nebzede olsa iş dünyasının EYT maliyet yükünü hafifleteceğini söyledi. Gülüdağ, seçime kadar ayrıca kurda da bir hareket olabileceğini dile getirdi.

ne yükseldi. Bunlar çok sevindirici rakamlar olsa da bu sevinciyi yaşayacak kadar zamanımız olmadı. Aslında biz satmadık, dünya aldı. Biz geçen yıl sektöre ciddi yatırım yapmadık, pazarlama aktivitelerinde bulunmadık. Dünyaya talep etti biz de kapasitemiz doğrultusunda onu ürettik. Artık ölçeklendirmeye ihtiyacımız var. Kapasitelerimiz yetmiyor. Daha fazla üretmemiz ve dünyadan aldığımız payı daha fazla arttırmaya ihtiyacımız var. Deri ve deri ürünlerinde 250 milyar dolar, ayakkabıda 175 milyar dolarlık pazar var ve biz burada hiçbir üründe yüzde 1'in üstüne çıkamıyoruz. Dünya ticaretinden yüzde 15 pay almamız burada hareket alanız dardır ama yüzde 1 aynı zamanda büyük bir fırsat demek" şeklinde konuştu.

Türkiye, hali hazırda ayakkabıda AB'nin en büyük, dünyanın ise 8. büyük üreticisi konumunda bulunmasına rağmen 2021'de 145 milyar dolar, 2022'de ise 175 mil-

yar dolara ulaşan dünya ayakkabı sektörü ticaretinden yüzde 1'in altında pay alıyor. Ancak son dönemde artan ithalat rakamları da sektörü tehdit eden başka bir gelişme olarak öne çıkıyor.

"Sıkı ekonomi ve bastırılmış kur canımızı okuyor"

Karaca, "2022'de ithalat yüzde 52 arttı. Sadece değer değil, çift bazında bakıldığında da artış oranı yüzde 57 olarak gerçekleşti. Bizimki sezonsal bir ürün. Şu anda alıcıların yaz sezonu siparişlerini vermiş olmaları gerekiyordu. Siparişler Çin'e kayıyor. Yerel markalar dahi siparişlerini yurtdışına kaydırıyor. Biz bir enflasyon mücadelesi veriyoruz. Ve aynı gemideyiz. İmalatçı ve ihracatçı bu mücadeleyi veriyor. Sıkılaştırılmış bir ekonomi, bastırılmış kur bizim canımızı okuyor. Bunları saygıyla karşılıyoruz, 'buradaki fabrikamızı başka yere taşıyalım' demiyoruz. Bu bağlamda perakendeciler hakkı, onlar da iç piya-

sada yabancı markalar ile rekabet ediyor. 2021 Aralık'ta Çin'de 10 dolar olan ayakkabı 11-12 dolara çıkmışken bizde 180 TL olan ayakkabı 400 TL'ye yükseldi. İhracatı kura, iç piyasayı Çin'e ve Uzakdoğu'ya teslim etmeyelim. Maliyetler arttı. Bunda sektör dinamiklerinin etkisi var mı diye bakıldığında evet fiyatların yüksek olduğu doğru ama işçilik ve enerji fiyatları bizim kontrolümüzde değil. Kurun baskılanması da bizim kontrolümüzde değil. Dolayısıyla sektörel dinamiklerden arındırılmış bir şekilde ithalat, bizi tehdit eder duruma geldi. Dünyada da negatif gelişmeler var ama oraya takılmıyoruz. Pazar çeşitlendirmesi ile bunu aşabiliriz fakat fiyat tutturabilirsek. Kur nedeniyle fiyat tutturamıyoruz. İç piyasada TL maliyet ile kur arasında sıkışmış durumdayız. Fırıslara ve tehditlere çok hızlı tepki veren bir sektörüz. Bunu da aşacağız" ifadelere ulaştı.

"TEKNOLOJİ, GİRİŞİMCİLİK VE GELECEK"

Girişim ekosisteminin nabzı Big Bang 2022'de attı

Yılın girişimlerine 341 milyon lirayı aşkın ödül, yatırım ve nakit desteğin sağlandığı Big Bang etkinliğinde, insurtech dikeyi yine önemli bir yere sahipti. Bu yıl 13 girişim insurtech sahnesinde sunum yaptı ve insurtech program paydaşları toplam 900 bin lira ödül verdi.

Bu yıl "Geleceği Değiştirenler" mottosuyla düzenlenen Big Bang Startup Challenge, 7-8 Aralık 2022 tarihlerinde Üniç İstanbul'da gerçekleşti. Üniversitelerin girişimcilik kulaçta merkezleri arasında dünyada ilk beşte yer alan İTÜ Çekirdek bünyesindeki yılın en iyi girişimlerinin belirlendiği etkinlik yine büyük bir heyecan ve coşkuya sahne oldu. Etkinlik bu yıl 11. yaşını kutladı ve ilk defa iki gün olarak düzenlendi. İlk gün, yıl boyu süren jüri süreçleri sonucu belirlenen en iyi 71 girişim sahne aldı. Etkinliğin ikinci gününde ise bu yılın en başarılı "Top 20" girişimi sahnede sunumlarını yaptı ve devamında ödül töreni gerçekleşti.

CEZA'DAN UNUTULMAZ PERFORMANS

Serdar Kuzuloğlu'nun sunuculuğunu üstlendiği, TV programcısı Ahmet Can'ın sahne arasında girişimlerle ve İTÜ Çekirdek paydaşlarıyla gün boyu röportajlar yaptığı Big Bang Startup

Challenge, bu yıl pandemiden ardından geniş bir katılımla benzersiz bir deneyime ev sahipliği yaptı. Big Bang sahnesinin iki gününde de özel olarak hazırlanan ghost perde ve dansçılarla tasarlanan, teknolojinin evrimlerini konu alan açılış şovu gösterisi sanatsal bir şölene dönüştü. Katılımcılar, ödül töreni öncesi sahne alan ünlü sanatçı Ceza'nın sevilen şarkıları ile coşkulu anlar yaşadı. Yoğun katılım olan etkinlikte girişimcilerin fuayede ki stantlarında da büyük bir ilgi gösterildi. Ayrıca, girişimci stant alanında ünlü grafiti sanatçısı Leo Lunatic, Big Bang'e özel hazırladığı 3 grafiti sergilendi.

PAYDAŞLAR EKOSİSTEME DEĞER KATIYOR

Bu yılki etkinlikte girişimler, sektörel dikeyler olarak, Otomotiv, Insurtech, Sivil Havaacılık ve Havaliman İşletmeciliği, Enerji Sensin ve Genel kategori sahnelerinde sunumlarını gerçekleştirdi. Sigorta paydaşlarının yanı sıra İstanbul Büyükşehir Belediyesi/İstanbul Planlama Ajansı, İstanbul Sanayi Odası, Elginkan Vakfı, Otomotiv Endüstrisi İhracatçılar Birliği (OİB), İstanbul Havalimanı (İGA), Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER), Anadolu Efes, Enerjisa, Ford Otosan, Pasha Holding, Petrol Ofisi ve Yapı Kredi Teknoloji gibi İTÜ Çekirdek'in Türkiye'ye değer katan

birçok paydaşı bulunuyor. Paydaşların desteği ile İTÜ Çekirdek girişimleri, girişimcilik ekosisteminde öne çıkan liderlerle bir araya geliyor, mentorluk desteği alıyor ve yatırım-satışla sonlanan iş birliği görüşmeleri yapıyor.

TOPLAM 341 MİLYON ÖDÜL VE YATIRIM

Big Bang 2022'de 71 girişime 19 milyon 365 bin liralık nakit ve ödül dağıldı. Etkinlikte yer alan 71 girişim arasında en çok nakit ve ödül kazanan ilk 3 girişim From Your Eyes, Tayko Pil ve İyiMetal oldu. 2022 yılı içerisinde yatırım alan 53 İTÜ Çekirdek girişiminin aldığı 274 milyon 195 bin liralık yatırım ise Big Bang'de topluca anons edilerek kutlandı. Yatırım alan girişimlerin 5 tanesinin yatırım haberi duyurusu ilk

kez Big Bang sahnesinde anons edildi. Böylece, bu yıl toplamda girişimlere 341 milyon 255 bin liralık ödül, nakit ve yatırım dağıtılmış oldu.

INSURTECH SAHNESİ SES GETİRDİ

Etkinlikteki insurtech sahnesinin sigortacılar için ayrı bir yeri vardı. Bu yıl 13 girişim insurtech sahnesinde sunumlarını gerçekleştirdi. 3. yılını tamamlayan İTÜ Çekirdek Insurtech Programı, ülkemiz insurtech ekosisteminin oluşumu açısından çok önemli bir etki yaratıyor. Insurtech sahnesi girişim sunumlarından önce konuşmasını gerçekleştiren İTÜ Çekirdek Insurtech Program Danışmanı Okan Utkucri, "Sektörün geleceğe hazırlanması ve uyumlanması adına çok önemli katkılar sağlayan bu program 3 ylda

Okan Utkueri
okanutkueri@gmail.com

İTÜ ÇEKİRDEK INSURTECH PROGRAMI NE SAĞLIYOR?

Ülkemizdeki sağlıklı bir insurtech ekosistemi oluşması adına hayata geçirilen program;

- girişimciler nezdindeki sigorta sektörü farkındalığının artırılması,
- sektör oyuncularını ve girişim ekosistemi arasındaki iş birliği fırsatlarının yaratılması,
- insurtech alanına odaklanan girişimlerin desteklenmesi,
- sigorta dikeyine yönelik yeni nesil, inovatif ürün ve hizmetlerin çoğaltılması,
- global ölçekte başarıya ulaşan insurtech girişimlerin ortaya çıkması gibi hedefleri taşımaktadır.

Erken aşama insurtech girişimleri desteklemek amacıyla faaliyet gösteren bu programa katılan girişimler, İTÜ Çekirdek ön kuluçka programı kapsamındaki tüm eğitim, mentorluk ve diğer hizmetlerden yararlanıyor. Girişimler ayrıca, paydaş şirketlerin çalışanlarından oluşan geniş bir mentor kadrosundan destek alırken üzerinde çalıştıkları ürünleri geliştirme ve ilk müşteri olma konusunda da yine paydaş şirketlerle yoğun bir iş birliği içine girme fırsatı yakalıyorlar.

Ek olarak, yıl boyu devam eden jüri süreçleri sonucunda başarılı olan girişimler, Big Bang etkinliğine katılmaya hak kazanıyor. Bu etkinlikte, insurtech program paydaşları, belirledikleri girişimlere hibe niteliğinde ödül veriyor. Bu yıl

insurtech paydaşları, toplamda 900 bin lira ödül dağıttı. 3. yılını başarıyla tamamlayan İTÜ Çekirdek Insurtech programı, sektörün geleceğe hazırlanması ve uyumlanması adına çok önemli katkılar sağladı ve sağlamaya da devam ediyor.

Programın önemli katkılarından birisi de girişim ekosistemindeki sigortacılık alanına yönelik farkındalığın oluşması. Yıl boyu devam eden seminerler, sosyal medya paylaşımları ve düzenlenen

etkinliklerde, girişimcilerin bu alana yönelik fikir ve ürünler üzerine odaklanması hedefleniyor.

Yeni nesil teknolojiler olarak öne çıkan yapay zekâ, büyük veri kullanımı, IoT, giyilebilir cihazlar, bağlantılı araçlar, tele-sağlık, blokchain gibi çok geniş alandaki çözümler, sigorta sektörünün acı noktalarına hitap ediyor. Bu tarz çözümler üzerine yoğunlaşan ve sigortacılık alanına ulaşmak isteyen girişimciler İTÜ Çekirdek Insurtech Programı'na başvurmalı.

Okan Utkueri

çok önemli bir etki yarattı. Insurtech sunumları öncesi açılış konuşması için sahnede yer almak mutluluk verici. Bu alandaki girişimleri heyecanla dinledik. Her büyük hayalin gerçekleşmesi için çok güçlü hayal ortaklarına, desteklere ihtiyaç var. Bu süreçteki emekler için ARI Teknokent ekibine, paydaş şirketlere, mentor ve eğitimcilerimize çok teşekkür ederim” diye konuştu.

İTÜ ARI Teknokent Pazarlama ve İş Geliştirme Direktörü Arzu Eryılmaz ise, “2019 yılında sigorta sektörünün ihtiyaçlarına nasıl değinebiliriz, nasıl inovatif çözümler üretebiliriz motivasyonu yola çıkıştı. Çaktığımız bu yolda şu anda 6 paydaş kurumumuzla, mentorlarımızla, Insurtech Program Danışmanımız Okan Utkueri'nin değerli katkılarıyla sigorta teknolojileri dikeyinde girişimlerimizi var gücümüzle destekliyoruz. Hayatın her alanına dokunan girişimcilerimizi, 2023'te de İTÜ Çekirdek'e davet ediyor; sigorta sektörünün lideri paydaşlarımızla beraber onlara destek olmak üzere şimdiden sabırsızlanıyoruz” açıklamasında bulundu.

Etkinlikte diğer sektör dikeylerinde yer alsalar dahi, birçok girişimcinin

sigortacılık alanına olan ilgileri ve planlarının olması dikkat çekti. Girişimciler nezdindeki insurtech farkındalığının ciddi oranda artmasında programın etkisinin yadsınmayacağı görülüyor. Sigortacılığın geniş ürün yelpazesi dikkate alındığında, sektörün ne denli büyük bir etki alanı ve erişim gücüne sahip olduğu net olarak gözlemleniyor.

INSURTECH PAYDAŞLARINDAN 900 BİN LIRA ÖDÜL

Insurtech programını destekleyen paydaş şirketler çok önemli bir rol oynuyorlar. Programın 2022 yılı paydaşları olan Agesa Hayat ve Emeklilik, Agito, Aksigorta, Axax Sigorta, HDI Sigorta ve Neova Sigorta program kapsamındaki girişimlere yıl boyunca destek oldu. Şirket yöneticilerinin verdiği mentorluk hizmetinin yanı sıra, girişimcilerin ürün geliştirme süreçlerine katkı sağlamak ve onların ilk müşterisi olmak bu desteklerin öne çıkan başlıkları arasında yer alıyor. Ek olarak her paydaş, belirlediği girişimlere etkinlik kapsamında 150 bin lira ödül verdi. 150 bin lira tutarındaki ödüllü, Agesa Emeklilik şirketi Actimi ve Fidault arasında; Aksigorta şirketi Kolay Karavan ve Batarya Zekası arasında ve Neova Sigorta şirketi Synthdata ve Actimi arasında paylaştı. Diğer üç şirket ise ödülleri tek girişime verdi. Agito şirketi Metisbot; Axax Sigorta şirketi From Your Eyes ve HDI Sigorta şirketi Synthdata girişimlerine 150 bin lira ödül verdi. Insurtech paydaşlarının verdiği toplam 900 bin lira ödülün dağılımı yandaki tabloda yer alıyor.

Aksigorta-Kolay Karavan ve Batarya Zekası

Axax Sigorta - From Your Eyes

HDI Sigorta - Synthdata

Neova Sigorta - Synthdata ve Actimi

Agesa - Actimi ve Fidault

Agito - Metisbot

Girişim	Ödül Aldığı Şirket	Tutar
Synthdata	HDI Neova	225.000 TL
Actimi	Agesa Neova	150.000 TL
From Your Eyes	Axax	150.000 TL
Metisbot	Agito	150.000 TL
Fidault	Agesa	75.000 TL
Batarya Zekası	Aksigorta	75.000 TL
Kolay Karavan	Aksigorta	75.000 TL
Toplam		900.000 TL